

Krystyna Andres-Wędzina
Maria Czyżowicz
Anita Nakonieczna
Renata Paszko¹

Projakościowe szkolenie rady pedagogicznej²

Porządek szkoleniowej Rady Pedagogicznej:

1. Przypomnienie zasady, że reputacja firmy oparta jest na postrzeganiu jej „jakości” przez klientów oraz że jakość będzie poprawiać się tylko wtedy, gdy ludzie tego zechcą. Zapoznanie nauczycieli z normami jakościowymi ISO serii 9000 oraz z korzyściami płynącymi z ich stosowania w organizacjach objętych tą normą na wybranych przykładach.
2. Przedstawienie norm jakościowych ISO serii 9000 na przykładzie bajki/opowiadania skonstruowanej na potrzeby szkolenia Rady Pedagogicznej. Zadanie nauczycieli to uzupełnianie dalszego ciągu bajki w kluczowych miejscach oraz uzasadnienie odpowiedzi. Nauczyciele są podzieleni na 4-osobowe zespoły.
3. Prezentacja i omówienie prac zespołów nauczycieli.
4. Ewaluacja szkolenia poprzez wypełnienie ankiety przez nauczycieli pod kątem zrozumienia przekazanych treści, stopnia wykorzystania treści na zajęciach lekcyjnych z uczniami, sposobu prezentowania nowych treści.

Norma Jakości ISO serii 9000 bajka/opowiadanie

Dawno, dawno temu. Za siedmioma górami, za siedmioma lasami mieszkało 8 szczęśliwych sadowników krasnoludków (dlaczego 8?). Szczęście ich trwało krótko, ponieważ zła macocha królowej Śnieżki rzuciła zły czar na wszystkich mieszkańców zaczarowanej krainy, którzy uwielbiali piękne soczyste owoce z ich sadu. Kra-

---

¹ Krystyna Andres-Wędzina, pedagog szkolny w Gimnazjum w Iwinach; Maria Czyżowicz, nauczyciel historii i WOS w Gimnazjum Samorządowym Nr 3 w Bolesławcu; Anita Nakonieczna, nauczyciel przedmiotów ekonomicznych w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Bolesławcu; Renata Paszko, nauczyciel przedmiotów zawodowych w Zespole Szkół Handlowych i Usługowych w Bolesławcu.

² Temat szkolenia rady pedagogicznej: *Normy jakościowe ISO serii 9000. Opracowanie bajki/opowiadania o jakości – propagujących zasadę zarządzania jakością, sformułowaną we wstępie do ISO 9000:2000 jako VIII. wzajemne korzystne powiązania z dostawcami: „Organizacja i jej dostawcy są od siebie zależni, a wzajemne korzystne powiązania zwiększają zdolność obu stron do tworzenia wartości”*. Prezentowany projekt został wypracowany w ramach autorskiego modułu zajęć *Przygotowanie do pracy w organizacjach objętych systemami zarządzania: jakością, środowiskiem, bhp*, opracowanego i prowadzonego przez dr Barbarę Sujak-Cyrul (Politechnika Wrocławska) w ramach studiów podyplomowych „Szkolny doradca zawodowy” realizowanych w Uniwersytecie Wrocławskim przez Centrum Edukacji Nauczycielskiej.

Zainteresowanych problematyką projakościową w edukacji odsyłamy do monografii pod redakcją naukową Barbary Sujak-Cyrul *Edukacja projakościowa w szkole*, 2. Wyd. CEN UWr., MarMar, Wrocław 2006.

snoludki popadły w kryzys ekonomiczny. W ich 100-letnim sadzie napotkali na swej drodze królową Śnieżkę – menadżera. Śnieżka w swojej dobroci serca postanowiła pomóc zatroskanym i załamany przyjacielom – krasnoludkom. Wszyscy wspólnie przy okrągłym stole postanowili zastanowić się nad strategią jakościową oferowanych owoców do sprzedaży. Jako odpowiedzialny **quality** Śnieżka postanowiła wdrożyć normy ISO serii 9000:2000, które oparte są na 8 zasadach zarządzania jakością.

Każdy krasnoludek został odpowiedzialny za wprowadzenie i kontrolowanie jednej zasady i tak w udziale:

1. **Klientusiowi** przypadła w udziale **orientacja na klienta**, czyli określenie potrzeb i oczekiwań klientów i spełnianie nie tylko obecnych potrzeb mieszkańców szczęśliwej krainy.
2. **Szefusiowi** przypadło w udziale **przywództwo**, czyli myślenie o celu i kierunku działania sadu oraz o wewnętrznym środowisku pracy.
3. **Entuzjastusiowi** przypadło w udziale **zaangażowanie ludzi** (krasnoludków), czyli wykorzystanie pełnego potencjału i energii całej załogi krasnoludków, każdy z nich ma swoich klientów wewnętrznych, którym przekazuje swój produkt, powinien uwzględniać ich wymagania (dlaczego?)
4. **Inżynierusiowi** przypadło w udziale **podejście procesowe**, czyli wyraźne określenie celu działania, zaplanowanie, wdrożenie oraz dokonywanie pomiarów, przeglądów i doskonalenie funkcjonowania procesu.
5. **Architektusiowi** przypadło w udziale **podejście systemowe do zarządzania**, czyli identyfikowanie, planowanie i zarządzanie wzajemnie powiązаныmi i wzajemnie oddziałującymi procesami. Zbudowanie struktury systemu pozwalającej osiągnięcie celów organizacji w najbardziej skuteczny i efektywny sposób. Ciągłe doskonalenie systemu poprzez pomiary i ocenę.
6. **Ambicjuszowi** przypadło w udziale zadanie dotyczące **ciągłego doskonalenia** całej organizacji. Konkretnie chodzi o ciągłe doskonalenie wyrobów, procesów i systemu celem dla każdej osoby w organizacji, zapewnienie krasnoludkom szkolenia w zakresie metod i narzędzi ciągłego doskonalenia.
7. **Decydentusiowi** przypadło w udziale zastosowanie zasady **podejmowania decyzji na podstawie faktów**. Chodzi o to czy decyzje podejmowane są na podstawie wiarygodnych informacjach, czy są udostępniane dane tym, którzy ich potrzebują, czy analizowanie danych i informacji odbywa się przy użyciu miarodajnych metod oraz czy podejmowane decyzje i działania są na podstawie analizy faktów a także wyważonej z doświadczeniem i intuicją.
8. **Logistusiowi** miał się zająć **wzajemnymi korzystnymi powiązaniami z dostawcami**. Kluczowymi korzyściami miały być to: zwiększenie zdolności tworzenia wartości dla obu stron, elastyczne i szybkie reakcje na zmieniające się rynki lub potrzeby i oczekiwania klientów oraz optymalizowanie kosztów i zasobów.

Po wdrożeniu pomysłu menadżera Śnieżki los krasnoludków odwrócił się.

Zły czar prysnął, a sad jak za dawnych czasów znowu zaczął ściągać mieszkańców czarowanej krainy, którzy nadal uwielbiają piękne i soczyste owoce z krasnoludkowego sadu.

ANKIETA EWALUACYJNA

1. **Czy treści przedstawione w trakcie szkolenia były interesujące?**
  - a) bardzo interesujące,
  - b) interesujące,
  - c) mało interesujące,
  - d) nie zainteresowały mnie.
2. **Czy treści szkolenia zostały przekazane w przystępnej i zrozumiałej formie?**
  - a) tak,
  - b) nie,
  - c) trudno powiedzieć.
3. **Które części szkolenia Ci się najbardziej podobają?**
 .....
4. **Co było dla Ciebie mało zrozumiałe i było słabym punktem przeprowadzonego szkolenia?**
 .....
5. **Co zmienił(a)byś lub udoskonalił(a) w przeprowadzonym szkoleniu?**
  - a) nic,
  - b) wszystko,
 zmieniłabym: .....

Dziękuję za wypełnienie ankiety!

***

**Ewaluacja szkolenia Rady Pedagogicznej przeprowadzonej
w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwinach³**

W szkoleniu Rady Pedagogicznej w mojej szkole wzięło udział 26 nauczycieli, odbyło się ono zgodnie z opracowanym scenariuszem – zrealizowane zostały zaplanowane treści.

Ad. 1. Zapoznanie nauczycieli z normą jakościową ISO serii 9000 oraz z korzyściami płynącymi z jej stosowania w organizacjach objętych tą normą na wybranych przykładach. Uświadomienie Radzie Pedagogicznej, że systemy zarządzania jakością są wdrażane przez organizacje różnego typu, bez względu na ich wielkość i rodzaj działalności. Obecnie obok przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych, wdrażają je także szpitale, urzędy, komisariaty i komendy policji a także szkoły.

Uwrażliwienie grona pedagogicznego na to, czym jest w obecnych czasach **JAKOŚĆ SZKOŁY**. Wyakcentowanie znajomości tematu w kontekście obecnych trendów na rynku pracy w Polsce, UE i na całym świecie. Uświadomienie nauczycielom, że jakością szkoły winni być żywotnie zainteresowani zarówno uczniowie, rodzice, społeczność lokalna (np. organy prowadzące) a przede wszystkim oni sami – zwłaszcza biorąc pod uwagę nasilającą się konkurencyjność instytucji edukacyjnych. Zwrócenie uwagi na konieczność podjęcia działalności informacyjnej, doradczej i aktywizującej

³ Opracowała *Krystyna Andres-Wędzina*.

uczniów ku zapewnieniu im uniwersalnych kompetencji i kwalifikacji potrzebnych do lepszego odnalezienia się w obecnej rzeczywistości.

Ad. 2. Przybliżenie nauczycielom normy ISO 9000:2000 opartej na 8 zasad zarządzania jakością w formie bajki przygotowanej na potrzeby szkolenia Rady Pedagogicznej.

Ad. 3. Pomimo niezbyt pozytywnego nastawienia do szkolenia na w/w temat, zakładanego braku przydatności w pracy oświatowej – nauczyciele świetnie się bawili podczas pracy grupowej nad tekstem bajki, która w znaczący sposób przyczyniła się do przybliżenia idei Normy Jakości ISO 9000:2000. Działanie unaocznilo znikomą wiedzę nauczycieli na ten temat. Na bazie zdobytej wiedzy nauczyciele dostrzegają potrzebę wdrożenia systemu zarządzania jakością w szkole – zdecydowali się nawet na przeprowadzenie audytu pod kątem agresji i przemocy na terenie szkoły w ramach projektu „SZKOŁA BEZ PRZEMOCY”, do którego jako szkoła przystąpiliśmy. Nie widzą natomiast potrzeby wdrażania edukacji projakościowej wobec uczniów na poziomie gimnazjalnym ze względu na trudną tematykę, małą dojrzałość uczniów, brak znajomości ww. tematu przez nauczycieli oraz braku odpowiednich pomocy metodycznych i dydaktycznych.

Ad. 4. Ewaluacji szkolenia dokonałam na bazie wcześniej skonstruowanej (wspólnie z grupą) ankiety.

Na pierwsze pytanie ankiety dotyczące atrakcyjności treści przedstawionych w trakcie szkolenia największa liczba respondentów (ok. 80 %) zaznaczyła odpowiedź „b” – jako interesujące – przypomnę tylko, że początkowe nastawienia do szkolenia na w/w temat było niezbyt pozytywne. Pojawiła się również odpowiedź „a” jako – bardzo interesujące. Ku mojemu zaskoczeniu (biorąc pod uwagę początkowe nastawienie) żaden z respondentów nie zaznaczył odpowiedzi „d” – nie zainteresowały mnie.

Pytanie drugie dotyczyło formy, w jakiej treści szkolenie zostały przekazane. I tu również większość badanych, określiła je jako przystępne i zrozumiałe.

Jednogłośnie najbardziej podobała się część szkolenia polegająca na pracy grupowej z bajką.

Mało zrozumiała (dotyczy odpowiedzi na pytanie czwarte) było wśród nauczycieli potrzeba wprowadzenia edukacji projakościowej na poziomie gimnazjum.

Co do pytania piątego nie było żadnych sugestii merytorycznych – oscyływały one bardziej w kierunku miejsca i czasu szkolenia.

Prowadząc podobne szkolenie zwróciłabym szczególną uwagę na położenie nacisku na słuszność wprowadzenia edukacji projakościowej już na poziomie gimnazjalnym, do czego nie do końca udało mi się przekonać nauczycieli (w trakcie tego szkolenia), którzy uważali, że jest to zadanie dla szkół ponadgimnazjalnych.

Ewaluacja szkolenia Rady Pedagogicznej przeprowadzonej w Gimnazjum Samorządowym Nr 3 w Bolesławcu⁴

Szkolenie Rady Pedagogicznej w mojej szkole odbyło się zgodnie z opracowanym scenariuszem, przebiegało sprawnie dzięki czemu mogłam zrealizować wszystkie punkty planu. W szkoleniu wzięło udział 10 nauczycieli, wszyscy wypełnili na koniec ankietę ewaluacyjną, która składała się z pięciu pytań. Wszystkie udzielone odpowiedzi były bardzo pozytywne, wręcz budujące. Oczywiście takie wyniki nie są obiektywne, gdyż byli to moi znajomi, ale i tak mnie to podbudowało, gdyż miałam wielką treść i obawy jak sobie poradzę z takim wyzwaniem. Koledzy – nauczyciele też mi początkowo nie ułatwiali zadania, było mnóstwo pytań typu: w

---

⁴ Opracowała *Maria Czyżowicz*.

jakim celu, czy będzie nam to potrzebne itp. dlatego pozytywne oceny były dla mnie bardzo ważne, bo okazało się, że wyznaczone cele zrealizowałam dobrze i ciekawie. Wszyscy obecni nauczyciele odpowiedzieli na 3 zamknięte pytania TAK, natomiast na 3 pytanie odpowiadali:

„Szkolenie przeprowadzone w bardzo interesujący sposób, trudno uwierzyć, że poprzez bajkę można wyrazić takie trudne treści”. W punkcie 4 była np. taka wypowiedź – „Gubiłam się w tych symbolach te ISO 2000 czy inny numer w ogóle do mnie nie przemawia, skupiłam się na zrozumieniu czym to różni się od kontroli jakości i trudno było mi przestawić się na bajkę”. W punkcie 5 przeważały (8 głosów) odpowiedzi „nie”, 2 głosy zmieniałabym bajkę na coś nowocześniejszego, najlepiej z gier komputerowych, aby młodzież łatwiej przyswoiła sobie idee zajęć”.

Nauczyciele z uwagą śledzili treści jakie mogą przedstawić uczniom, zwłaszcza, że tematyka była im obca.

Wszyscy uważali, że spotkanie było owocne, wyrazili chęć przeprowadzenia tego typu lekcji z uczniami. Zainteresowani byli literaturą, którą będą mogli wykorzystać podczas opracowywania scenariuszy lekcji z uczniami.

Omawiając VIII zasadę, dotyczącą wspólnego działania dla korzyści wszystkich, nawiązałam do współpracy nauczycieli w pracy nad postępami klasy. Następnie wywiązała się ciekawa dyskusja na ten temat. A oto kilka wniosków, które były wynikiem tej dyskusji:

- współpraca ta jest bardzo korzystna dla klasy, ale i dla nauczycieli,
- współpraca powinna być równomierna, aby jeden nauczyciel nie zdominował kolegów i nie było nauki tylko jednego przedmiotu,
- nauczyciele powinni podejmować różne formy kształcenia, aby lepiej rozumieć problemy pracy z uczniami i nauczycielami,
- ciągle jest za mało ciekawych i atrakcyjnych ofert doskonalenia,
- doksztalcanie jest wpisane na stałe w życie zawodowe każdego nauczyciela,
- współpraca jest wpisana na stałe w życie zawodowe każdego nauczyciela.

Uzupełnienie treści bajki wiedzą wyniesioną z wykładu nie wywołało początkowo entuzjazmu, ale w trakcie pracy w grupach powstawało dużo śmiesznych pomysłów.

Po przeprowadzeniu lekcji otrzymałam od nauczycieli opracowania bajki.

Podsumowując przeprowadzone przeze mnie szkolenie uważam, że wszystkie cele zrealizowałam podczas szkolenia i osobiście jestem bardzo zadowolona z jej wyniku. Spotkałam się z wieloma pochlebnymi opiniami na temat szkolenia, a sam fakt, że nauczyciele podjęli temat i wyrazili chęć przeprowadzenia takich lekcji w klasach jest najlepszym dowodem na to, że mogę być usatysfakcjonowana z ich przebiegu. Osobiście uważam, że powinnam je lepiej rozplanować czasowo. Było mało pracy w grupach, ale wymagała ona pamiętania wiedzy z przeprowadzonej lekcji. Osoby uważające poradziły sobie z zadaniem bardzo sprawnie i szkolenie trwało krócej niż przewidywałam.

Ewaluacja szkolenia Rady Pedagogicznej przeprowadzonej w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Bolesławcu⁵

W szkoleniu Rady Pedagogicznej przeprowadzonej 5.10.2006 roku w ZSOiZ w Bolesławcu brało udział 45 nauczycieli. Wszystkie punkty scenariusza Rady zostały zrealizowane zgodnie z założeniami. Celem szkolenia było propagowanie wśród nauczycieli

---

⁵ Opracowała Anita Nakonieczna.

zasady zarządzania jakością „sformułowanej we wstępie do ISO 9000: 2000 jako VIII: wzajemne korzystne powiązania z dostawcami.

Każdy z nauczycieli naszej szkoły ma szanse pochwalenia się umiejętnościami i wiadomościami zdobytymi na różnego rodzaju kursach, studiach, warsztatach lub wykładach na wewnątrzszkolnych radach szkoleniowych. Ja miałam okazję zaskoczyć moich współpracowników inną niż do tej pory stosowano, formą szkolenia. Zaproponowane szkolenie polegające na dokończeniu bajki po wcześniejszym wstępie teoretycznym dotyczącym zasad zarządzania jakością wzbudziło wiele różnych reakcji. W naszej szkole są różne kierunki kształcenia (technik ekonomista, technik hotelarstwa, technik gospodarstwa domowego) i nauczyciele przedmiotów zawodowych doskonale zdają sobie sprawę jak istotne są zagadnienia dotyczące systemów zarządzania jakością i ich przestrzeganie.

Gorzej było z uświadomieniem nauczycieli, którzy nie są przyzwyczajeni do samodzielnej pracy podczas Rady, tylko są biernymi słuchaczami i takimi, którzy z góry nastawieni są negatywnie do wszelkiego rodzaju nowości. Dla 10 osób temat ten wydawał się czystą abstrakcją i nie bardzo wyrażali chęć uczestniczenia w zabawie i ankiecie. Wynika to także z przepracowania nauczycieli, ciągłego stresu, napięcia i braku czasu oraz ogromu obowiązków i odpowiedzialności jakie się na nich nakłada. Dopiero po wstępie zrozumieli że tematu nie należy się bać tylko go zgłębić. Opierając się na VIII zasadzie, która zakłada wspólne działanie dla korzyści wszystkich i na przykładach dotyczących jakości pracy szkoły starałam się przybliżyć tajemniczy dla laików temat. Są osoby które twierdzą, że trudno jest uczyć nauczycieli.

Jednak muszę przyznać, że byłam pozytywnie zaskoczona kiedy czytałam wyniki ankiety ewaluacyjnej.

Zdecydowana większość, ponad 80% ankietowanych wybierało *odpowiedź b* na pierwsze trzy pytania zamknięte. Nikt nie wybrał *odpowiedzi d* i nie jest to chyba tylko przejaw życzliwości i sympatii kolegów.

Pytanie 2 – 86% odpowiedzi było na tak.

Pytanie 3 udowodniło, że zabawa z bajką była największą atrakcją.

Odpowiedzi na pytanie 4 udowodniły, że tematyka szkolenia jest dosyć trudna i za mało było czasu na zabawę z bajką. Postacie z bajki bliższe będą nauczycielom niż dzieciom, które mają innych ulubieńców z gier komputerowych.

Mimo paru uwag dotyczących pytania 4, w odpowiedziach na pytanie 5 nikt nie chciał nic zmieniać.

Ankieta, dyskusje jakie wywiązały się po przeprowadzonej Radzie udowodniły, że poruszana tematyka dotyczy wszystkich nauczycieli i może być wykorzystywana w pracy z uczniami.

Omawialiśmy przy okazji wyniki przeprowadzanego w naszej szkole mierzenia jakości pracy szkoły które wypadły bardzo dobrze z czego wszyscy byliśmy bardzo dumni. Każdy z nas mógł pochwalić się swoim działaniem na rzecz poprawy jakości.

Przeprowadzone szkolenie udowodniło, że warto dzielić się wiedzą i doświadczeniem z innymi i pracować nad wdrażaniem systemów zarządzania jakością w każdej dziedzinie.

Ewaluacja szkolenia Rady Pedagogicznej przeprowadzonej w Zespole Szkół Handlowych i Usługowych w Bolesławcu⁶

Szkoleniowa Rada Pedagogiczna została przeprowadzona 05.10.2006 roku temat poruszany dotyczył jakości a konkretnie zasad zarządzania jakością, sformułowaną we wstępie do ISO 9000:2000.

Temat proponowanej Rady Pedagogicznej przed samą prezentacją treści wzbudzał różnorodne reakcje. Ze względu na to że pracuję w średniej szkole zawodowej nauczyciele przedmiotów zawodowych są zapoznani z tematyką ISO 9000 więc byli ciekawi czy prezentowane treści będą wносиły coś nowego. Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących a konkretnie nauczyciele przedmiotów humanistycznych prezentowali postawę niechętną do zaproponowanego tematu, argumentując brak przydatności w nauczanych treściach humanistycznych, a także pojawiały się komentarze dotyczące marnowania cennego czasu. Odmienną postawę prezentowali nauczyciele przedmiotów ścisłych którzy byli zainteresowani tą tematyką ponieważ coś już gdzieś słyszeli ale tak dokładnie to oni nie wiedzą o co chodzi.

W dniu szkoleniowej Rady Pedagogicznej która była uzupełnieniem Rady Pedagogicznej zwołanej przez Dyрекcję Zespołu Szkół Handlowych i Usługowych w Bolesławcu. W szkoleniu uczestniczyły 42 osoby (80% grona pedagogicznego).

Głosu udzielił mi Dyrektor szkoły i przedstawiłam porządek szkolenia oraz rozpoczęłam omawianie tematu dotyczącego zarządzania jakością jako ISO 9000:2000. Pierwsze minuty szkolenia przebiegały spokojnie i bez zakłóceń. Po chwili jednak można było dostrzec jednak oznaki braku zainteresowania na niektórych twarzach nauczycieli. Sytuacja ta trwała jednak krótko do momentu kiedy skończyłam wprowadzenie w temat i wyjaśnianie na czym ma szkolenie tak naprawdę polegać. Grono pedagogiczne okazało zdziwienie i początkowo niechęć do dzielenia się w grupy. Ze względu również na obecność Dyrektora szkoły grono pedagogiczne jednak podporządkowało się i zostali podzieleni na 8 zespołów. Każdy zespół otrzymał swoje zadanie do opracowania oraz szary papier i mazaki. Nauczyciele reagowali śmiechem i prezentowali totalne rozluźnienie aż wreszcie rozpoczęła się praca zespołów dzięki mojemu podchodzeniu do poszczególnych zespołów oraz ponownemu tłumaczeniu zasad realizacji zadania.

Zadania zostały zrealizowane przez poszczególne zespoły. Najszybciej z zadaniem uwinęli się nauczyciele przedmiotów zawodowych ze względu na znajomość tematyki. Najdłużej zadanie było realizowane przez nauczycieli przedmiotów humanistycznych oraz nauczycieli wychowania fizycznego. Prace zostały zaprezentowane i dopiero ukazała się całość którą zauważyli, podsumowali i zrozumieli wszyscy nauczyciele. Niektórzy uświadomili sobie jak ważne są normy jakości i jak ważne jest przestrzeganie ich przez producentów, sprzedawców bo my wszyscy jesteśmy finalnymi konsumentami którzy chcą kupować towary i produkty najwyższej jakości.

Mocną stroną szkolenia było zaangażowanie całego grona pedagogicznego w szkolenie poprzez praktyczną naukę przedstawianych treści. Szybciej zapamiętuje się nowe treści jeśli się je ćwiczy a nie zapamiętuje się ich jeśli jest prowadzona prelekcja i uczestniczymy tylko jako słuchacze.

Słabą stroną natomiast była późna pora szkolenia i był problem z dobrą koncentracją która była konieczna podczas szkolenia.

---

⁶ Opracowała *Renata Paszko*.

Po zakończonym szkoleniu została przeprowadzona ankieta ewaluacyjna mająca na celu zbadanie opinii na temat szkolenia.

Opinie przekazywane za pośrednictwem ankiety były bardzo pozytywne, wszyscy jednogłośnie stwierdzili że szkolenie było ciekawe choć trudne ze względu na nowe treści. Nauczyciele zadeklarowali chęć wprowadzenia tej tematyki na zajęcia lekcyjne z poszczególnych przedmiotów. Jako uwagi do realizacji szkolenia pojawiły się opinie że było za mało czasu aby dokładnie jeszcze przeanalizować treści przygotowane przez siebie do szkolenia. Materiały które przygotowałam zostały pobrane w celu powielenia oraz wykorzystania w pracy z uczniami na zajęciach lekcyjnych. Udzielane odpowiedzi na pytania ankiety:

Pytanie 1 – w 75% odpowiedź b (interesujące)

Pytanie 2 – w 83% odpowiedź a (tak)

Pytanie 3 – w 90% odpowiedź zadania przydzielone grupom

Pytanie 4 – w 100% odpowiedź pozytywne

Pytanie 5 – w 100% odpowiedź a (nie)